

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szerda 1909. április 28.

94. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
"Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A forrongó Törökország.

A török államalakulás bonyodalmi elértek a tetőpontjukat. A legkülönösebb katonatorradalom eseményei játszódnak le ott. Aligha van még egy hadsereg a világon, amelyik elmondhatná magáról, hogy az összes tagjai egy valláson vannak. És éppen ebben az egyvallású hadseregben támadt két különféle párt: az egyik híve az ősi vallási törvénynek, a másik híve a modern áramlatoknak s a liberális haladásoknak. Ezért folyik a vér, tömeggyilkosságok történnek, mert hiába, ott is áll a régi igazság, hogy a szabadság fája csak akkor virul ki, ha a gyökereit vérről öntözik.

Mi lesz a vége? Szétbomlik-e Törökország, vagy kiheveri a válságot, a haladás és a fejlődés útjára lép és megszűnik továbbra is egy darab Ázsia lenni? Az európai Törökország mindenestre nagy változásokon megy át. A haladnivágyó törökségnek itt van a sulypontja, az az európaiaktól sokat tanult. A keresztény lakosság is legalább kétszer annyi, mint a török.

Kisázsianak is az európai partokhoz közelebb eső részein több a keresztény lakosság, mint a török. Az ifjutörökök pártján levő forradalmi katonaság is azon vidékről származik, ahol hatással volt rájuk a keresztény lakosság kulturája. És ma Törökországnak, az egykor világrengető mozlím-hatalomnak a sorsa az ő kezükbe van letéve. Vezetőik a legtöbb esetben európai színvonalon álló emberek.

A török seregek tudvalevőleg nagyon különböző képzettségű tisztjei vannak, az egyik teljes mértékben átvette a modern kultúrát és éveket töltött európai államokban tanulmányokkal, míg a másik alig tud írni. Ezek az úgynevezett nem iskolából kikerült tisztok, akik szenvedélyesen gyűlölik magasabb értelmi képességű bajtársaikat. Keleti utleírásokban olvashatni felőlük, hogy arra lejjebb Arábia felé, már annyira modernnek ugyan, hogy billiárdozni eljárnak kávéházba, de ilyenkor le szokták vetni a csizmáikat, mert mezítláb az ilyesmi kényelmesebb. Lehet azért, hogy csatában kiváló, de az embereikre valami különösebben hatni nem tudnak, hiányzik náluk az ehhez szükséges fölény.

A hitét pedig a török császár ezekben vette, amikor forradalmat csinált az alkotmány ellen. Nem sikerült neki és most távoznia kell arról a helyről, ahol harminchárom évig zsarnokoskodott. Kimondják rá, hogy gyengeelméjű és gazdag rabul beteszik valamelyik fényes palotájába, hogy ott éljen tovább. Ha ugyan meg nem ölik. Keleten nagyon szokásos így csinálni egy kis trónváltást. Ugy látszik, az új törökök számolnak a mozlím lakosság érzelmeivel is és ameddig lehet tiszteletben tartják a serail rendelkezéseit, amely szerint az izlam legfőbb papját sem elkergetni, sem lemondatni nem lehet. Ellenben azt ki lehet rá mondani,

hogy gyengeelméjű. Pár nap alatt majd elvállik, hogy mi lesz vele!

A magyar kereskedelem is megérezte pár hónap előtt azt a bojkottot, amelyek a török tengerparti városok folytattak ritka egyértelműséggel a monarchiából odaérkező áruk ellen. Az azóta történt törökországi események csak most világítják meg kellően Wekerle Sándor miniszterelnöknek azt a képviselőházi beszédét, amelyben tiltakozott ama törekvés ellen, mintha a hosnyák tartományok bekebelezése elhamarkodott dolog lett volna.

Azt mondta akkor a miniszterelnök, hogy az annektálás kisebb baja sokkal nagyobb bajok elkerülése végett volt szükséges.

Most már láthatók, hogy mik voltak azok a nagyobb bajok. A szomszédnál kitört a forradalom és az országa már benne is van a polgárháború rémségeiben.

Hogy mi minden történhetik ott, arról egészen tiszta képet alkotni nem is lehet, a közlekedési és hírszolgálati zavarok miatt. De hogy az ország lángban áll és hogy ott az az ur, akinek több és több puskája van, az bizonyos.

A mi hadvezetőségünk körében nagyon nagy halgatagság uralkodik. Nem tudni, hogy nem-e az a bizonyos szélsécsend a vihar előtt. Vagy pedig annak a nyugalomnak az érzése, hogy az annexió ténye által meg vagyunk kímélve a balkáni bonyodalmak további kellemetlenségeitől.

Ha az utóbbi igaz, akkor a kis Szerbia is beláthatja most már, hogy az utóbbi időben nagyon meggondolatlan politikát tűzött.

UJDONSÁGOK.

— **A májusi előléptetés.** A hadsereg rendeleti közlönyének az a száma, amely a májusi előléptetést tartalmazza, valószínűleg holnap fog megjelenni. Táborszöveg lesznek a következő altábornagyok: *Beschi* Edvárd, a vár-tüzérség felügyelője, rummershofi *Rummer* Adolf, a kilencedik hadtest parancsnoka és *Gerba* Rajmond, a tizenharmadik hadtest parancsnoka. A törzstisztek előléptetése, hír szerint, várakozáson felül kedvezően ütött ki. A gyalogságban például száznál több őrnagyot neveznek ki.

— **Új célszerű intézmény Fiumében.** A napokban vezércikkben foglalkoztunk kikötővárosunkban napirenden levő lopásokkal és az itt raktározó áruk gyakori megdézsmálásával. Most arról értesülünk, hogy a Bécsben és Grácban fennálló éjjeli őrző- és záró-társaság, melynek többek között a szomszédos Abbaziában és Lovranában is van fiókja, Fiumében nagyarányú szervezetet létesít körülbelül 90 éjjeli őrrel, akik a kikötőben szabadon raktározó és a tárházakban levő árukat meg a boltokat fogják őrizni. A város, amelynek autonómrendőrsége olyan gyalázatosan látja el most a közbiztonsági szolgálatot, ugylátszik fétette „babérait” az új társaságtól s ezért megtagadta

neki a hatósági engedélyt. A belügyminiszter azonban, kihez az ügy fellebbezés folytán került, megadta az engedélyt s így a társaság már május hó első felében megkezdte itteni működését. Az éjjeli őrök, kik egyenruhásak lesznek és szigorú katonai fegyelem alatt fognak állni a legujabb rendszerű ellenőrző órákkal lesznek ellátva és éjjel mindegyik őrzetere csak annyi bolt vagy raktár lesz bizva, amennyit egy fél óra alatti kényelmesen bejárhat. Az éjjeli őrök szolgálatát ellenőrzők fogják éjjelenként többször megvizsgálni, akik fölött viszont a város minden kerületében 1—1 parancsnok áll. A társaság ezt a nagy szervezetet a fiumei bolt- és raktártulajdonosok köréből szerzendő évi előfizetők irattékeiből szándékozik fenntartani, amint ez más városokban is történik.

Minthogy kikötővárosunk közbiztonsága és jó hírneve csak nyerhet az új intézménnyel a társaság bizonyára Fiumében is szívesen látott szerve lesz árujukat féltő kereskedőinknek s amellet határozottan fogja kiegészíteni a rendőrség gyatra éjjeli szolgálatát, amely a jelenben oly sok kívánni valót hagy hátra.

— **Tartalékosok nazaérkezése.** Ma este 6 óra tájban három gőzösön mintegy 1000 tartalékos katona érkezik ide Boszniából. A Jellacsics-kaszárnyában szállnak meg s holnap reggel folytatják útjukat hazafelé.

— **Tűz a parkettgyárban.** Vasárnap éjjel körül a via Molinin levő Milch és Battes-tin féle parkettgyárban tűz támadt. A tűzoltók kijöttek a helyszínére, de már kevés dolguk akadt, mert az éjjeli őr és néhány munkás fél órán belül elfojtották a tüzet. A kár nem jelentékeny és biztosítás által van fedezve.

— **Az alkoholo áldozata.** Pregel Ferenc 28 éves adelsbergi illetőségű mechanikus vasárnap délután a susáki Jellacich-téren levő Hreljanovics-féle kocsmában iddogált. Négy óra tájban már meglehetősen beborozva a Primorska utca 58. sz. házban levő lakására akart térni. Amint a harmadik emeletre ért, leült a lépcsőház ablakára és értelmetlen szavakat motyogott. Felesége meghallotta férje hangját, kijött a folyosóra s kérte urát, hogy jöjjön be. Ekkor a férj felesége szemeláttára hirtelen átdobta magát a harmadik emeleti ablakon és az alant levő udvarra zuhant, hol szörnyet halt. A susáki rendőrség által kiküldött bizottság megállapította a koponyacsonttörés és agyrázkódás következtében bekövetkezett halált. A szerencsétlen ember az utóbbi időben mint kikötőmunkás kereste kenyerét s gyakran mondotta, hogy véget vet életének, amit most ittas állapotban meg is tett. Holttestét a terzattói temetőbe vitték.

— **A nagyszerb pőr.** Zágrábi tudósítónk jelenti: A nagyszerb-pőr tegnapi tárgyalásán Malinac József tanut hallgatták ki. A tanu, aki harminckilenc éves földmunkás, gyilkosságot követett el és most tölti ki nyolc esztendőre szóló börtönbüntetését. Erre a tényre való tekintettel nem eskették meg.

A tanu hallomásból tudja, hogy a szerb képeket terjesztették, éltették Péter királyt, meg hogy Pribicevics Szvetozár a szerb jogok érdekében beszélt, de nem azt mondotta, hogy

a szerb jogokat erőszakkal kell kivívni, amit a vádirat megállapít. Topuszkóban a tanu gyakran látott szerb zászlókat.

A védőknek arra a kérdésére, hogy milyen a szerb zászló, a tanu nem tudott válaszolni.

A tanu elmondotta még, hogy két szerb címer van, amiket ő meg tud különböztetni.

Az ügyész megkérdezte, hogy mennyi tolla van a címerben levő madárnak, amiért az elnök az ügyészt a vádlottak zajos ohó-kiáltásainak kíséretében megrója.

Ezután a vádlottak reflektálnak a tanu vallomására. Zsifkovics vádlott erre nem kapott engedelmet. Hinkovics védő ezért semmiségi panaszt jelentett be.

A tanu a vádlottak kérdéseire a jegyzőkönyvből olvasta fel a feleleteket, ami a vádlottak körében nagy visszatetszést keltett. Malobabics és más vádlottaktól az elnök megvonta a szót. A védők megint semmiségi panaszszal éltek.

Utolsónak Borojevics vádlott reflektált a tanu vallomására.

— Az „Agricola“ első fiumei műtrágya- és vegyi-ipar rt., a melyet a helybeli Forgalmi Bank és a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-bank alapított 700.000 K részvénytőkével (ebből azonban eddig csak 30 százalék van befizetve) 1906-ban, 1908. december végével lezárt mérlegében 3969 K kamatbevétel mutat ki, a mivel szemben az összesen 34,849 K alapítási költségekből 27.201 K-t leir, úgy hogy a mérleg 23,232 K veszteséggel zárul.

— Május elsejei munkaszünet. Az idén jó dolguk lesz a munkásoknak. Május elseje szombatra esik, tehát egyszerre két napjuk lesz pihenőre, mert vasárnapon meg a törvény tiltja az ipari munkát. A közönségnek ebből nem sok hátránya lesz, mert a legtöbb ipari üzemben azért nem történik fennakadás legalább itt nem. A lapok azonban szombat reggeltől hétfő estig nem jelenhetnek meg, amit a fiumei újságolvasó közönség fog színelni, mert közel három napig nem olvashatja majd megszokott lapjait.

— A máv. nyári menetrendje. A máv. és az általa kezelt magánvasutak új nyári menetrendje május 1-én lép életbe. A Fiumét érdeklő lényegesebb eltérések ezek:

A Budapestről d. u. 4 óra 10 perckor és este 9 órakor Fiuméba induló, valamint a Fiuméből reggel 7 óra 50 perckor Budapestre érkező gyorsvonatok Dugoselo állomáson rendszeren megállítatnak; utóbbi vonat azonkívül Kőrös állomáson nem mint eddig feltételesen, hanem rendszeren meg fog állani.

Fiume és Delnice között a múlt nyáron is forgalomban volt helyi személyvonatok június 6-ától vasár- és ünnepnapokon ismét közlekedni fognak.

— Magyar tengerjáró hajóink utja. Az *Adria* magyar királyi tengerhajós társaság gőzöseinek járásáról a következő távirati jelentések érkeztek:

„Adria“ Nápolyban rakodik Marseille felé B) vonalon. „Andrássy“ Fiumében rakodik Marseille részére A) vonalon. „Arad“ április 14-ike óta Kardiffban rakodik Génua részére. „Árpád“ április 23-án elindult Triesztből Marseillebe a B) vonalon. „Balaton“ április 22-én elindult Szebenikókból Lisszabon, Rotterdam és Antwerpenbe. „Báró Fejérvary“ április 18-ika óta Velencében kirak. „Baross“ április 18-ika óta kirak Rotterdamban. „Báthori“ április 22-ike óta Palermóban rakodik Barcelona, Valencia és London részére. „B. Kemény“ április 20-ika óta kirak Bordeauxban. „Buda II.“ javítás alatt van Londonban. „Carola“ Malta és Szirakuza közt közlekedik. „Deák“ április 17-ike óta Valenciában kirak. „Duna“ április 21-én elhaladt Gibraltár mellett Rouen felé. „Jókai“ április 20-ika óta kirak Rouenben. „Kálmán király“ április 22-én elindult Marseilleből Oránba. „Kassa“ Porto-Maurizióban rakodik Marseille és Spanyolország felé A) vonal. „Kolozsvár“ április 16-án elindult Methyiből Fiuméba. „Lederer Sándor“ Palermóban rakodik hazafelé A) vonalon. „Matkovits“ kirak Tauronban. „Má-

tyás király“ Messzinában rakodik Marseille és Spanyolország felé A) vonalon. „Nagy Lajos“-t Triesztben javítják. „Rákoczi“ április 22-én elindult Bariából Trieszt és Fiuméba A) vonal. „Stefánia“ április 8-án elindult Rosarióból Trieszt és Fiuméba. „Szápáry“ Kataniában rakodik hazafelé B) vonalon. „Széchenyi“ április 21-én elhagyta Gibraltárt Brazília felé. „Széll Kálmán“ április 6-ika óta Kardiffban rakodik Malta részére. „Szent László“ Nizzában rakodik hazafelé B) vonal. „Tibor“ április 21-én elhaladt Gibraltár mellett Malta, Velence, Trieszt és Fiume felé. „Tisza“ április 22-én elindult Algiréből hazafelé az északafrikai vonalon. „Zichy“ április 23-án elindult Fiuméből Reggio, Malta, Tunisz és Bordeauxba. „Zrinyi“ Marseilleben rakodik hazafelé A) vonalon.

— Egy baleset halálos következménye. Tegnap reggel meghalt a helybeli kórházban Udovich János brodi (isztriai) illetőségű öt éves gyermek, ki a napokban szülei lakásán egy a kemencéből kicsapó lángtól megégett s rettenetes sebeivel az itteni kórházba került. Holttestét a temető halottasházába szállították.

— Az amerikai kivándorlás. A new-yorki „Bevándorló“ című lap tegnap érkezett számában olvassuk a következőket:

A lefolyt héten nem érkezett Fiuméből hajó, pedig azt mondják, hogy más irányban nem is jöhet magyar. A tilalom dacára mégis a lefolyt héten kétezerháromszázkilencvenegy ember érkezett Magyarországból a new-yorki kikötőbe. Pedig mennyi keserű csalódásnak vannak ez új jövevények kitéve. A munkátlanlansággal járó minden nyomor vár rájuk a hazátlanlanság nyomorán kívül. Szinte érthetetlen, hogy a jelen mostoha körülmények közt mégis annyian elkiváncokznak Magyarországból Amerikába.

A lefolyt heti bevándoroltak közt volt 479 magyar, 1101 tót, 325 német, 323 horvát és 163 román.

— Adományozás. Az „Adria“ m. kir. tengerhajózási rt. 35 koronát adományozott a hajótörtek családjainak segélyalapja javára, a „Pannonia“ és „Carpathia“ kivándorló hajókon beszédett belépti díjakból.

— Verekedő munkások. A susáki Ludovica utcán levő Poslonce Ferenc-féle korcsmában vasárnap este három munkás névszerint Vukajlovich Dusán 24 éves baranyai, Puzel Antal 27 éves novomestói és Cimic Mirko 28 éves zlatani illetőségű közt verekedés támadt, melynek az lett a vége, hogy Vukajlovich kést rántott s Cimicet hátán és Puzelt vállán megszurta.

A rendőrség Vukajlovichot letartóztatta, Cimicet miután sebe meglehetősen veszedelmes a mentők szállították a kórházba, míg Puzel saját lakásán orvosoltatja magát.

— Följelenteti kalapkereskedő. Róth Valter abbáziai kereskedő az Európa szálló 8 sz. szobájában alkalmi panamakalap eladást rendezett be és ezt hirdelményekben is közölte. Schambik Ede és Reich Sándor kereskedők, mint a fiumei ipartestület ellenőrei feljelentést tettek a rendőrségen az abbáziai kereskedő ellen, minthogy sem a fiumei elárúsításra vonatkozó különleges engedélye nincsen és üzlete sincsen bejelentve.

— A kormányzó lemondása. A Szinpártioló Egyesület megalakulásáról közölt tegnapi tudósításunkból szándékosan kihagytuk a kormányzónak a tisztelgő küldöttséghez intézett ama szavait, amelyekben közeli lemondásáról beszél. A dologgal ma e helyen külön kívánunk foglalkozni. A kormányzó szösz szerint azt mondta, hogy 2—3 hét múlva valószínűleg nem lesz már fiume kormányzója, de ez esetben is meleg figyelmébe fogja ajánlani utódjának a szinpártoló egyesületet és mint magánember is élénk érdeklődéssel fogja kísérni annak működését. Felelős szerkesztőnk is jelen volt a kormányzó e kijelentésénél, de őszintén megvallva, nekünk az az impresszió, hogy a kormányzó nem egykönnyen fogja itthagyni Fiumét. Formálisan be fogja ugyan adni lemondását, de gazdához,

a koalíció uraihoz hasonlóan ő is minden lehetőt el fog követni, hogy nyeregben maradhasson. Hisz a fiumei kormányzói szék egyik legkedveltebb és legkeresettebb átmeneti állomása a titokban miniszteri bársonyszékekre aspiráló mágán uraknak. Nákó Sándor gróf pedig tudunkkal szeretne földmívelési vagy a király személye körüli miniszter lenni.

— A kikötőből. Április 27. Érkezett: „Szápáry“ magyar gőzös Marseilleből 8000 láda narancscsal és 2000 kosár egyéb déli-gyümölcsessel. „Baron Call“ osztrák gőzös Szmyrnából 450 bál gyapjuval és 600 zsák lenmaggal. „Carniola“ osztrák gőzös Konstantinápolyból 600 tonna lenmaggal és 60 tonna vegyes áruval.

Indult: „Szilézia“ osztrák gőzös Triesztbe üresen. „Magyarország“ magyar gőzös Brailába üresen.

SZINHÁZ.

Otthon.

A Fenicsében tegnap este folytatta Jászai Mari a Nemzeti Színház nagynevű tragikájá, Sudermann „Otthon“-ában vendégzereplését majdnem telt ház előtt.

Alakítását bírálni fölsleges volna, hisz annyi művészt s gyönyörűt nyújtott tegnap este is nekünk, szemünknek az ő magas fenomenális színjátszási képességével, hogy erre minden szó kevés. A közönség minden felvonás után, de nyílt színen is ismételtlen lelkes éljenzéssel és zúgó tapsal ünnepelte Jászait, aki alig győzte a sok elismerést megköszönni.

Méltó partnere volt tegnap Szakács a lelkész szerepében. Mélyen átgondolt alakításáról csak a legnagyobb dicséret hangján szólhatunk. Az aiezedest Farkas játszotta szintén igaz művészettel. Meghatva láttuk az ő lelki töprengését és nagy volt a lánya meggyalázásárt bosszút illegő felháborodásában. — Meglepő alakítást nyújtott Dorman Juci Franciska szerepében, melyet az életből eliesett igsn finom komikummal tudott felruházni. Ő még a társulat legjobbjai közé küzdötte fel magát, ha nagyobb tere lesz tehetsége kifejtésére.

Szentgyörgyi Mártha Mariskát játszotta minden bájával, megkapó természetességgel, a mit szinpadról látnunk kétszeresen jól esik. Méltó részét vette ki ő is az est sikeréből.

Kisebb szerepeikben jök voltak még Uti Gizeila, Lajthay és B. Horvát Irma.

Ma este Schiller „Stuart Mária“-ja kerül színre Jászai Mari utolsó felléptével.

Távirat ◀▶ Telefon.

A pártok hangulata.

BUDAPEST, ápr. 27. Tegnap este valamennyi politikai párt pártértekezletet tartott, amelyeken az összes felszólaló képviselők azon óhajukat fejezték ki, hogy a válságból való kibontakozás gyorsan történjék meg és hogy a koalíció lehetőleg továbbra is együtt maradjon. A képviselők hangulata általában békülékeny s az összes politikai tényezők a jelen rezsim fenntartását kívánják.

Wekerle Bécsben.

BÉCS, ápr. 27. Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel Budapestről Bécsbe érkezett és a magyar házba szállott. Még a délelőtti folyamán hosszabb tanácskozást folytatott Zichy Aladár gróffal, a király személye körüli miniszterrel, s azután tizenegy órakor megjelent a király dolgozószobájában, ahol őfelségének átnyújtotta a magyar kormány lemondását. A lemondással kapcsolatban előterjesztést tett a koronának a válságból való kibontakozás előkészítésére.

Apponyi és Kossuth tanácskozása.

BUDAPEST, ápr. 27. Apponyi Albert gróf kultuszminiszter ma délelőtt felkereste Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert Gresham palotai lakásán, ahol hosszabb tárgyalást folytatott vele a kibontakozás ügyében.

A gyilkossággal vádolt albiró.

MÁTÉSZALKA, ápr. 27. A meggyilkolt Bordács kéményseprő mester ügyében a törvényszék folytatja a vizsgálatot s ma a tanúk kihallgatásait eszközölte, amelyeken megjelent a táviratilag odarendelt Sovány aljárásbíró is. Az eddig kihallgatott tanúk terhelő vallomást tettek Sovány ellen.

A nemzetgyűlés döntő titkos ülése.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 27. A kamara és szenátus tagjai ma reggel San-Stefanóból vasuton ideérkeztek. A vonatot katonai őrség kísérte. Az érkezőket a közönség élénk óvásokban részesítette, mire a katonaságtól és a közönségtől kisérve, a parlamentbe mentek. A parlament ülése titkos lesz. Néhány képviselő kijelenti, hogy a nemzetgyűlés végleges határozatot fog hozni a szultán helyzete dolgában.

Szultánellenes tüntetés.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 27. Ma délelőtt volt az ifjútörök csapatok bevonulása alkalmával agyonlőtt tizenkét katonatiszt és nyolcvan közlegény temetése. A temetés szultánellenes tüntetésekre adott alkalmat. Számos tiszt „le a szultánnal” „pusztítsuk el” „még ma fosszuk meg a trónról” kiáltásokkal tüntetett a gyászmenetben.

A szultán detronizálása.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 27. A szultán valószínűleg még ma éjjel fogják trónjától megfosztani. A szaloniki képviselőket ma táviratilag Sanstefanoba rendelték, hogy a nemzetgyűlésen résztvegyenek.

Bulgária közeledése Szerbiához.

BELGRÁD, ápr. 27. Ferdinánd bolgár király táviratilag értesítette Péter szerb királyt, hogy a legközelebbi napokban Belgrádba érkezik. A király ünnepies fogadására a kormány nagy előkészületeket tesz. A bolgár király belgrádi látogatása összefügg néhány, Szerbia és Bulgária között fennálló vitás kérdés elintézésével és a szerb-bolgár vámunió előkészítésével.

Felrobbant hid.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 27. Ma éjjel a galatai hidat egy polgári ruhába öltözött katonatiszt felrobbantotta. A merénylőt rögtön elfogták, és még a helyszínén agyonlőtték. A galatai hidat most albán katonaság őrzi.

A szultánt törvény elé állítják.

PÁRIS, ápr. 27. Ideérkezett hitelesnek látszó jelentés szerint Abdul Hamid szultánt hétfőn fogják trónjától megfosztani. A Sejk-ül-islam fetvája arra van építve, hogy a szultán esküszegő s ezért meg kell fosztani az uralomtól. Az ifjútörökök azonban ezzel nem érik be, hanem törvény elé akarják állítani Abdul Hamidot, mert a trónfosztás nem engesztelheti ki a népet.

Az áldozatok.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 27. A Sisli-ben levő tábor mellett közös sírt ásnak az elesett áldozatok részére a „Turquie” lap az elesettek számát 1140-re teszi.

A szultán helyzete.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 27. A vezérkar főnöke proklamációt bocsátott ki, amely

szerint annak a kérdésnek eldöntését, hogy a szultánt meghagyják e trónján vagy letegyék-e a nemzetgyűlésnek engedik át.

A hármasszövetség elismerte Bulgária függetlenségét.

SZÓFIA, ápr. 27. Ma délelben Ausztria-Magyarország, Olaszország és Németország itteni képviselői felkeresték a bolgár külügyminisztert, bejelentvén, hogy a hármasszövetség hatalmai elismerték Bulgária függetlenségét.

Ferenc József ez alkalomból üdvözlő táviratot küldött Ferdinánd királyhoz.

Uj bevándorlási illeték Amerikában.

WASHINGTON, ápr. 27. Avermann szenátor egy javaslatot terjesztett be, mely szerint minden bevándorlótól 12 dollár (60 korona) illetéket szedjenek be ezentul.

A német császár Bécsbe megy.

BÉCS, ápr. 27. Hivatalos helyről nyert értesülések szerint Vilmos császár, Ferenc József királyunk meghívása folytán, május közepe táján Corfuból való visszaérkezése alkalmából Bécsbe is utazni fog, hol rövid ideig tartózkodni fog. A „Zeit” azt mondja, hogy egy év lefolyása alatt ez már a harmadik látogatás Vilmos császár részéről az osztrák uralkodói háznál.

Olasz tengerészek katasztrófája.

NÁPOLY, ápr. 27. Ma délelőtt egyik torpedónaszádon nagy robbanás történt. A robbanásnak nyolc halottja és tizennégy sebesültje van.

Minden a kihordás- vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Naponta frissen vágott sertéshus.

Saját olvasztású kitűnő disznózsír és minden hentesáru

legjobb minőségben olcsó árakban

Szathmáry György hentes üzletben kaphatók.

Vicolo della Germania 1. sz.

Telefon 987.

VELENCE HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett 120 szobával, lifttel villanyvilágítással és fürdővel mérsékelt árakon.

Gambrinus-étterem polgári árakkal

A Kőbányai Polgári Serfözde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Figyelem!

Tavaszi csapolása

a világhírű „Szent István”

védjegyű Dupla Malátasörnek

A Kőbányai Polgári Serfözde r. t. gyártmánya

7 legmagasabb kitüntetés

Orvosiilag ajánlva. Kivétel minden világrészbe.

Naponta friss csapolás:

Fiumében: „Grand Hotel Europa” éttermeiben és kávéházában, a „Hotel de la Ville” éttermeiben és kávéházában, továbbá: a „Gambrinus Buffet”-ben, Via del Lido, a „Magyar vendéglőben,” Riva Szápáry, a „Grünfeld vendéglőben,” Viale Francesco Deák, az „Andemo dal Tita” vendéglőben, Via S. Girolamo.

Susákon: a „Hotel Continental” étteremében, a Hotel Sušak varietében.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Csak néhány napig.

Teljesen új műsor.

Romana Jone olasz énekesnő,
Clyo Mitzi magyar szubrett,
Kóvary Louis kórikus,
Herisette Lydye horvát szubrett,
Reichsberg Fritzi szubrett,
Trio russo Saratoff ének és táncz,
Jaulusz Matras groteszk komikus,
Relly Berté tiroli és bécsi excentrique,

Estéknként fényes bohózat.

Karmester: Rendező:
Viridilio Virgili Venutti Nino.

Nagyszerű látványosság!

Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacevics féle teavaj kizárólagos elárúsítása.

mindenkor frissen.

Tej, tejföl, túró és vaj és Tiszta akácmez nagyban és kicsinyben. TELEFON

Házi túró kgonként 48 fillérért.

Apolonének

vagy házvezetőnőnek esetleg más hasonló foglalkozásra ajánlkozik éltesebb urhoz vagy nőhöz egy intelligens magyar asszony. Beszél magyarul, németül, olaszul és horvátul. Cim a kiadóhivatalnál.

A por ez emberiség legnagyobb ellensége!

Használja minden ember lakása vagy bolthelyisége pormentesítésére a fiumei

„Standut Oel Company“ felülmulhatatlan gyártmányait.

„Standut krém“ és „Standutin“ kapható minden drogeriában, továbbá Oberdorfer C. és Reich Alessandro cégeknél a korzón, nemkülömben az abbaziai lerakóban „Villa Antoniushof“.

Verseny nélküli üzlet,

melynek csak készpénz bevételai vannak és igen csekély üzleti költséggel dolgozik -- egyedülálló hölgynek is alkalmas -- elköltözés miatt azonnal olcsón eladó.

Szükséges tőke 5000 korona. Közelebbit e lap kiadóhivatalában.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vico del Ospedaale Cas Wurzer I. em.

Tisztelettel értesitem, a n. é. közönséget, hogy e hó 15-én áthelyeztem

monogram-himző, gép-harisnyakötő

plisszírozó és guvrirozó üzletemet az Andrássy u. 24. sz. alól a Via Adamich 1. sz. alá (Európa szálló). Minél számosabb rendelést kérve, melyeknek kiválóan szép kiviteléért kezeskedem vagyok kiváló tisztelettel WEISZ T.

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

Naponta a hirneves

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányprimás zenekarának hárszeregye.

Az átutazó és a helybeli magyarság legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Urményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226.

Lederer penzió Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezeskedik.

Első fiumei és tengerparti gőzruhafestő és vegytisztító intézet

Férfi és női ruhák tisztítása, egészben vagy szétfejtve.

Fratelli Hartweg

Selyem-, gyapot, mosó női ruhák és férfi ruhák, függönyök, csipkék, butorszövetek stb. vegyszertisztítása.

Egyenruhák vegyi uton tisztíthatnak, anélkül, hogy a formát elvesztenék.

Szigoru és pontos kivitelért jó hírnevünk kezesedik.

Külső megrendelések gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

FRATELLI HARTWEG-FIUME

Via Lavatoio 12 szám.

Kiváló alkalom!

férfi öltönyök kit. szövet. 15.—H. feljebb
fiu öltönyök „ „ 10.—
gyermek ölt. „ „ 5.—

Ezenkívül mindennemű finom fekete és színes öltöny óriási választékban a legújabb divat szerint

csodálatosan olcsó árakon

csak

PFEFFER I.

cégnél

FIUME, Via del Molo 11. sz.

— a postával szemben. —

Kiváló alkalom az ünnepekre.

A legjobb asztali ital a

Kalsdorfi Sauerbrunn

ásványvíz. Nem feketíti meg a bort. Kapható az összes drogériákban, fűszerüzletben és gyógyszerárakban.

Képviselő és főraktáros

Ponzechi R. U. - Fiume

Vicolo Bottai. Via Canale 2 sz. Telefon 777.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART“ LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Üzletmegnyitás.

Fiume és környékének n. é. közönségét tisztelettel értesítjük, hogy

fűszer- csemege- és gyarmatáru

üzletünket megnyitottuk. Különös gondot fordítottunk, úgy az angol és francia csemegekülönlegességekre, mint bécsi, karlsbadi és velencei kávékeverékeinkre, melyeket 5 kilós postacsomagokban küldünk szét jutányos áron.

Pontos és jó kiszolgálás

magyar, olasz, horvát és német nyelven.

Törekvünk, hogy olcsó árak mellett, kitünő minőségű cikkekkel a n. é. közönséget minden tekintetben kielégítsük.

A mélyen tisztelt nagyközönség szíves pártfogását kérve vagyunk

kiváló tisztelettel

Omcikus és Sajkovich

Piazza Elisabetta és Via Ciotta sarkán.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 22. Jéggyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.

KORONA VENDÉGLŐ

MAGYAR KONYHA.

Fiume Deák korzó 30.

Különös figyelmébe ajánlja a n. é. közönségnek kizárólag magyarosan készített főzjeit. Naponta friss pörkölt és puszta gulyás. Rostelyos, borjuszlet, sertéssült nagy adagonként 35 kr.

Előfizetők étlap szerint s kenyérrel havi 24 frtért elfogadtatnak.

Magyar borok. — Kőbányai polgári sör. Tulajdonos: Ladányi György.

Grande kávéház

Fiume, Piazza Andrássy

(a Corso végén.)

Elsőrendű kávéház.

Europa kávéház

— Fiume, Adamich-tér és Corso sarkán —

Magyar lapok! — Modern kényelem

Első magyar divatszalon

MAISON ROSA

FIUME, Via Governo 9.

Párisi és bécsi kalapmodellok állandóan raktáron.

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME

Felelős szerkesztő: MURAI JENŐ.